

نیکی به پدر و مادر

فاطمه نادری ملک

خانم رضایی مشغول درس خواندن بود، اما انگار تمام حواسش به ردیف دوم کلاس بود، بعد از اینکه حرفش تموم شد، گفت: بچه‌ها دوست دارم بدونم چرا بعضی هاتون توجهی به درس نمی‌کردید؟ آگه واقعاً قانع نشدید بهتره صحبت کنیم تا به نتیجه بهتری برسیم.

مریم بلند شد و گفت: چرا خانم، اتفاقاً حرفای جالبی زدید، مخصوصاً در مورد نیکی به پدر و مادر و آیه **﴿وَصِيَا الْإِنْسَانِ بِوَالِدِيهِ حَسَنًا﴾** «وما به آدمیان سفارش کردیم که در حق پدر و مادر خود نیکی کنند.» (سوره عنکبوت، آیه ۸)

مژگان: ولی به نظر من این آیه در مورد پدر و مادرهای خوب صحبت می‌کند، نه همه اونا!
فاطمه: ولی ما هیچ قاعده و استثنایی در این آیه نمی‌بینیم.
نرگس: مگه ما انسان و صاحب اختیار نیستیم، پس چرا باید بله گوی بی چون و چرای والدین باشیم.

خانم رضایی که به هدفش یعنی ایجاد سوال در ذهن بچه‌ها رسیده بود، نفسی در گلو انداخت و گفت: دخترای گلم، درسته که خداوند سفارش زیادی به اطاعت از پدر و مادر و نیکی به آنها کرده است مثل آیه ۳۶ سوره نساء **﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدِينَ إِحْسَانًا﴾** که نیکی به پدر و مادر را بلافاصله بعد از بندگی و عبودیت خداوند آورده است. اما باید بدانیم که پدر و مادرها هم هر چیزی بگویند سعی در خیر و صلاح ما دارند و حتی خداوند هم اطاعت از آنها را تا وقتی که با امر الهی منافات نداشته باشد، واجب می‌داند مانند آیه ۱۵ سوره لقمان **﴿وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تَشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾**.

نرگس: درسته، ولی پدر من پیر شده و کوچکتین حرفی که می‌زنی خیلی زود به دل می‌گیره و ناراحت می‌شه.

خانم رضایی: عزیزم! پیری رنج‌ها و تنهایی‌های زیادی داره، همه شما الان جوان و بانشاط هستید، و هر کاری بخواهید می‌توانید انجام دهید، تصور کنید همین پیر شود و حتی گاهی برای بلندشدن از زمین نیاز به کمک داشته باشد. ما باید در مورد پدر و مادرهای پیر صبورانه رفتار کنیم که در آیه ۲۳ سوره اسراء آمده ﴿اما يبلغن عندك الكبر أحدهما أو كلاهما فلا تقل لهما أف ولا تنهرهما وقل لهما قولاً كريماً﴾ اگر یکی از آن دو یا هر دو به پیری رسیدند، به آنها أف هم مگو و آنها را از خودت مران و با آنها به نیکی سخن بگو.

فاطمه: به نظر من جوان‌هایی که بهانه می‌آورند، پدر و مادرها ما را درک نمی‌کنند و از نسل متفاوتی هستند باید از قسمت آخر همین آیه یعنی ﴿قل لهما قولاً كريماً﴾ بهره بگیرند یعنی موقع اختلاف نظر به جای جنجال و لجبازی با خوب حرف زدن اونا رو راضی کنند و یا حتی باشنیدن حرف پدر و مادر قانع بشوند. خانم رضایی: آفرین، همین طوره عزیزم.

مژگان: خانم مثلاً چه نیکی می‌توانیم در حق والدینمون بکنیم؟ خانم رضایی: پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: حق پدر بفرزندانش این است که او را با اسم صدا نزد، جلوتر از او راه نرود و قبل از او ننشیند و باعث دشنام او نگردد. در مورد مادر نیز همین طور است.

یکی از بچه‌ها بلند شد و پرسید: خانم! بعضی‌ها که پدر و مادرشون از دنیا رفته، اونا باید چکارکنند؟ خانم رضایی: عزیزم، باید برای پدر و مادر از دست رفته دعا و قرآن تلاوت کنند و به نیابت از آنها صدقه بدهند. من هم امروز به عنوان یادگاری نماز آمرزش والدین را به شما یاد می‌دهم؛ به این صورت که نیت کرده و در رکعت اول بعد از حمد ۱۰ مرتبه آیه ۴۱ سوره ابراهیم ﴿ربنا اغفر لی ولوالدی و للمؤمنین یوم یقوم الحساب﴾ و در رکعت دوم بعد از حمد ۱۰ مرتبه آیه ۲۸ سوره نوح ﴿رب اغفر لی ولوالدی و لمن دخل بیتی مؤمناً و للمؤمنین و المؤمنات﴾ بخواند و بعد از سلام ده مرتبه بگوید: ﴿رب ارحمهما کما ربانی صغیراً﴾

- نرگس: خانم این نماز فقط برای کسانی است که از دنیا رفته‌اند؟
- نه جانم، اگر پدر و مادر زنده باشند که حسنه زیادی در نتیجه این نماز برای آنها ثبت می‌شود و اگر از دنیا رفته باشند به قدری باعث شادمانی روح آنان می‌شود که قابل وصف نیست.

زنگ مدرسه به صدا در آمد و خانم رضایی گفت: خب! همگی خسته نباشید حالا با یک صلوات به نیت سلامتی پدرها و مادرها می‌توانید بروید. گل صلوات فضای کلاس را عطر آگین ساخت و حالا این بچه‌ها بودند که هرکدام در ذهنشان نقشه‌ای می‌کشیدند تا دست‌های خسته پدر و چشمان نگران مادر را پس نزنند.

